

RTU studiju kurss "Sociālā darba un rehabilitācijas darba teorijas"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0613
Nosaukums	Sociālā darba un rehabilitācijas darba teorijas
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Tamāra Pigozne - Doktors, Docents
Mācītspēks	Madara Lapsa - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst teorētiskās zināšanas par sociālā darba un rehabilitācijas teorijām un to pielietojumu sociālā darba un rehabilitācijas praksē, kā arī attīsta un pilnveido prasmes, kas nepieciešamas efektīvai intervencei sociālajā darbā ar dažādām mērķgrupām.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Papildināt un praktiski izmantot teorētiskās zināšanas par sociālā darba un rehabilitācijas teorijām, attīstīt prasmes un pilnveidot kompetences izmantot tās sociālā darba un rehabilitācijas praksē. Studiju kursa uzdevumi: •Veicināt zināšanu apguvi un padziļināt izpratni par sociālā darba un rehabilitācijas teoriju izmantošanu sociālā darba un rehabilitācijas praksē; •Pilnveidot studentu prasmi pielietot sociālā darba un rehabilitācijas teorijas sociālo problēmu risināšanā un/vai mazināšanā/novēršanā; •Attīstīt kompetenci pamatot atbilstošu sociālā darba un rehabilitācijas teoriju izvēli un izmantošanu nepieciešamību indivīda līmenī un sociālā darba un rehabilitācijas mikro, mezo un makrop praksē; reflektēt, analizēt un kritiski vērtēt teorijas un prakses mijiedarbību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Kursā plānoti 7 patstāvīgie darbi, to temati tiek nosaukti satura plānojumā. Pirms patstāvīgā darba veikšanas studenti tiek iepazīstināti ar patstāvīgā darba mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, kā arī vērtēšanas kritērijiem. Patstāvīgo darbu organizāciju nosaka studentu skaits (individuāli, pāros vai grupās), kā arī to saturs. Patstāvīgā darba uzdevums ir rakstiski noformēta, sagatavota iesniegšanai un mutiska prezentācija par izvēlēto vai norādīto tēmu/jautājumu.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Markovič, D. (2024). Digital social work or e-social work? Towards social work in a digital environment. 2.2. Fergusons, H., Warwick, L., Disney, T., Leigh, J., Cooner, T., & Beddoe, L. (2022). Relationshipbased practice and the creation of therapeutic change in long-term work: social work as a holding relationship. The International Journal. 41/2 (209.-227. lpp.). [tiešsaiste].[skatīts:2023.g.24.aprīlī]. Pieejams: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02615479.2020.1837105 3.Roga-Vailza, V., Ozola, I., & Apine, E. (Red.). Sociālais darbs ar gadījumu. Teorija praksē. (2021). 4.Heslop, P., Meredith, C. (2021). Social Work Theory in Practice. London: SAGE. (Pieejama RTU Liepājas akadēmijas abonementā) 5.Labklājības ministrija. (2019). Metodiskais materiāls sociālajam darbam ar pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Rīga: SIA "Dobums". (Īpaši: 88.lpp. – 91.lpp.). 6.Labklājības ministrija. (2020). Metodiskais materiāls sociālajam darbam ar vardarbībā cietušām un vardarbību veikušām personām. Rīga: SIA "DBA Tehnoloģijas". (Īpaši: 24.lpp.-25.lpp.; 46.lpp.-48.lpp.). 7.Labklājības ministrija. (2020). Metodiskais materiāls sociālajam darbam ģimenēm ar bērniem. Rīga: SIA "Drukātava". (Īpaši: 44.lpp.- 52.lpp.). 8.Labklājības ministrija. (2021). Sociālais darbs ar gadījumu. Prakse teorijā I. SIA "Drukātava". (Pieejas sociālajā darbā ar sociālo gadījumu. 209.lpp-237.lpp.) 9. Malcolm, P. (2023). Modern Social Work Theory. London : Bloomsbury Academic. Papildu/Additional: 1.Labklājības ministrijas izstrādās metodikas dažādām sociālā darba mērķa grupām. Pieejams https://www.lm.gov.lv/lv/metodiskie-materiali-0 2.Brelyantika - Jesa, I. (2023). Digital Social Work with Children and Youth: A New Challenge in Professional Practice. 3.Social work license map. Theoretical Approaches in Social Work: Social Learning Theory. Pieejams: https://socialworklicensemap.com/social-work-resources/social-learning-theory-and-itsimportance-to-social-work/ 4.Šēra, D. (2019). Spēcināšana kā iespēja. Rokasgrāmata cilvēku iesaistīšanai sociālo pakalpojumu izstrādē un nodrošināšanā. Pieejams https://www.sempreproject.eu/uploads/files%20for%20download/Empowerment%20Handbook/S-EMPRE_Empowerment%20Handbook_Latvian%20version_LV_2.pdf 5.Healy, K. (2022). Social Work Theories in Context. New York: Bloomsbury Academic. 6. Heslop, P. (2021). Social Work Theory in Practice. Los Angeles: SAGE.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas par sociālā rehabilitētāja profesionālo raksturojumu.

Studiju kursa saturs

Saturis	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakts stundas	Patstāv. darbs	Kontakts stundas	Patstāv. darbs
1.temats Sociālā darba un rehabilitācijas teoriju vēsturiskā attīstība sociālā darba un rehabilitācijas kontekstā (teoriju etimoloģija). Sociālā darba un rehabilitācijas pamatteorijas.	1	0	1	0
1.lekcija Sociālā darba un rehabilitācijas teoriju veidi un to klasifikācijas piemēri. Teoriju klasifikācija: skaidrojošās teorijas, prakses modeļi.				
2.lekcija Socioloģijas teorijas sociālo pārmaiņu veicināšanā. Konflikta teorija. Funkcionālisms. Sociālais konstruktīvisms. Feminisma perspektīva. Racionālās izvēles teorija.	1	0	1	0
1. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Socioloģijas teoriju salīdzinājums: priekšrocības un kritika".	0	6	0	8
Seminārs "Socioloģijas teoriju salīdzinājums: priekšrocības un kritika".	2	0	1	0
2.temats Psiholoģijas teorijas.	1	0	1	0
3.lekcija Psihoanalīze un psihodinamika. Sociālā mācīšanās teorija. Piesaistes teorija. Humānisms. Transakcionālā analīze. Eksistenciālisms.				
2. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Psiholoģijas teoriju salīdzinājums: priekšrocības un kritika".	0	6	0	8
Seminārs "Psiholoģijas teoriju salīdzinājums: priekšrocības un kritika".	2	0	1	0
3.temats Ekoloģiskais un sociālo sistēmu modelis.	1	0	1	0
4.lekcija Ekoloģiskā un sociālo sistēmu modeļa struktūra un organizācija, sistēmu dinamika un likumsakarības. Sociālās darbības sistēma. Ekosociālo sistēmu perspektīva.				
5.lekcija Ģimene kā sistēmiska vienība. Ģimenes attiecību sistēmiska analīze.	1	0	1	0
3. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Ēkokartes un genogrammas pielietošana sociālā gadījuma analīzē. Intervences punktu noteikšana.	0	6	0	8
Seminārs "Ēkokartes un genogrammas prezentācija".	2	0	1	0
4.temats Spēka perspektīva.	1	0	1	0
6.lekcija Spēka teorija: psihosociālā novērtēšana, palīdzības procesa elementi.				
7.lekcija Spēka perspektīvas piemērojamība dažādām klientu grupām sociālajā darbā un rehabilitācijā.	1	0	1	0
4. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Spēka teorijas izmantošanas modelēšana izvēlētajai mērķgrupai".	0	6	0	10
Seminārs "Spēka perspektīvas izmantošanas modelēšana izvēlētajai mērķgrupai prezentācija".	2	0	1	0
5.temats Resiliences pieeja.	1	0	1	0
8.lekcija Resiliences teorijas principi un metodes.				
Mācību ekskursija uz Resiliences centru Rīgā.	8	0	0	0
5. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Rehabilitācijas un sociālā darba ar jauniešiem labā prakse Resiliences centrā Rīgā".	0	2	0	0
Seminārs "Rehabilitācijas un sociālā darba ar jauniešiem labās prakses Resiliences centrā Rīgā prezentācija".	2	0	0	0
6.temats Psihodinamiskā teorija.	1	0	1	0
9.lekcija Psihodinamikas pamatprincipu integrācija sociālā darba un rehabilitācijas praksē.				
10.lekcija Psihodinamiskā paradigma un klīniskais sociālais darbs.	1	0	0	0
7.temats Postmodernisma paradigma sociālā darba un rehabilitācijas kontekstā.	1	0	1	0
11.lekcija Postmodernisma teorija sociālajā darbā un rehabilitācijā: priekšrocības un kritika.				
8.temats Integratīva pieeja sociālajā darbā un rehabilitācijā.	1	0	1	0
12.lekcija Teorijas, prakses un pētniecības integratīva sasaiste. Inovācijas sociālajā darbā un rehabilitācijā.				
6. patstāvīgais darbs: gatavošanās semināram "Inovācijas sociālajā darbā un rehabilitācijā".	0	8	0	10
Seminārs "Inovācijas sociālajā darbā un rehabilitācijā".	2	0	1	0
7. patstāvīgais darbs: gatavošanās eksāmenam.	0	18	0	24
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

ZINĀŠANAS: 1. Pārzina un izprot dažādas sociālā darba un rehabilitācijas teorijas un to attīstību; 2. Raksturo sociālā darba un rehabilitācijas teorijas; 3. Izprot sociālā darba un rehabilitācijas teoriju saistīti ar sociālā darba un rehabilitācijas praksi; 4. Izprot ētiskos un profesionālos apsvērumus, kas saistīti ar sociālā darba un rehabilitācijas teoriju izmantošanu sociālajā darbā.	Individuālā, pāru vai grupu darbā sagatavota prezentācija. Kritēriji: temata aktualitāte un problēmas risinājums; struktūra; saturs; valoda; fakti, argumenti; labās prakses piemēri, stiprās un vājās puses, to analīze; secinājumi; noformējums; prezentācijas prasmes. Tajā bez aktualizēta un argumentēta jautājuma izklāsta jāiekļauj: 1) izvēsta, nozares kategorijās un terminoloģijā, kā arī studējošā pašpieredzē balstīta refleksija par izvēlēto tēmu/jautājumu; 2) 1-3 jautājums diskusijai ar grupas biedriem un atbildes uz grupas biedru jautājumiem.
PRASMES: 1. Klasificē sociālā darba un rehabilitācijas teorijas; 2. Prot analizēt un salīdzināt dažādas sociālā darba un rehabilitācijas teorijas, to priekšrocības un ierobežojumus; 3. Izvēlas un pielieto atbilstošas sociālā darba un rehabilitācijas teorijas sociālā darba un rehabilitācijas praksē; 4. Demonstrē sociālā darba un rehabilitācijas teoriju atbilstību sociālajā darbā un rehabilitācijā ar dažādām klientu grupām.	Individuālā, pāru vai grupu darbā sagatavota prezentācija. Kritēriji: temata aktualitāte un problēmas risinājums; struktūra; saturs; valoda; fakti, argumenti; labās prakses piemēri, stiprās un vājās puses, to analīze; secinājumi; noformējums; prezentācijas prasmes. Tajā bez aktualizēta un argumentēta jautājuma izklāsta jāiekļauj: 1) izvēsta, nozares kategorijās un terminoloģijā, kā arī studējošā pašpieredzē balstīta refleksija par izvēlēto tēmu/jautājumu; 2) 1-3 jautājums diskusijai ar grupas biedriem un atbildes uz grupas biedru jautājumiem.
KOMPETENCE: 1. Analizē sociālā darba un rehabilitācijas teoriju atbilstību un efektivitāti klienta sociālo grūtību mazināšanā / novēršanā; 2. Patstāvīgi izvērtē klienta situāciju un nosaka vispiemērotāko sociālā darba un rehabilitācijas teorijas ietvaru; 3. Pieņem lēmumus un pamato teorētiskā ietvara izvēli, argumentējot to ar zinātniskiem un praktiskiem apsvērumiem; reflektē, vērtē un analizē savu un kolēģu sniegumu; 4. Izmanto integratīvu pieeju sociālā darba un rehabilitācijas praksē, pielāgojot atbilstošas teorijas mērķgrupas vajadzībām.	Individuālā, pāru vai grupu darbā sagatavota prezentācija. Kritēriji: temata aktualitāte un problēmas risinājums; struktūra; saturs; valoda; fakti, argumenti; labās prakses piemēri, stiprās un vājās puses, to analīze; secinājumi; noformējums; prezentācijas prasmes. Tajā bez aktualizēta un argumentēta jautājuma izklāsta jāiekļauj: 1) izvēsta, nozares kategorijās un terminoloģijā, kā arī studējošā pašpieredzē balstīta refleksija par izvēlēto tēmu/jautājumu; 2) 1-3 jautājums diskusijai ar grupas biedriem un atbildes uz grupas biedru jautājumiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
2. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
3. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
4. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
5. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
6. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	10
7. patstāvīgais darbs un prezentācija seminārā	0
Eksāmens – projekta prezentācija	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	20.0	12.0	0.0		*	